

Ulcerózní kolitida

Ulcerózní kolitida je chronické zánětlivé onemocnění tlustého střeva nejasné příčiny patřící do skupiny idiopatických střevních zánětů (tzv. IBD, inflammatory bowel disease). Zánět postihuje povrchovou vrstvu stěny tlustého střeva a konečníku. Ulcerózní kolitida obvykle začíná postižením konečníku a omezuje se jen na tlusté střevo. Nejčastěji se projevuje bolestmi břicha, krvavými průjmy a hubnutím. Typické je střídání různě dlouhých období klidu (remisí) s fázemi aktivace nemoci (relapsy). Projevy se u jednotlivých lidí významně liší. Záleží na formě onemocnění i predispozicích každého člověka. Ačkoliv je ulcerózní kolitida nespecifickým zánětem tlustého střeva, může se projevovat i mimo střevo. Mimostřevní projevy zahrnují kožní onemocnění (erytema nodosum, pyoderma gangrenosum), ústní příznaky (afty), kloubní postižení (artritida, sakroileitida), oční postižení (episkleritida, uveitida) a jaterní onemocnění (sklerotizující cholangitida, ztukovatění jater). Ulcerózní kolitida je závažné onemocnění, které nelze vyléčit, ale je možné ho léčit. Správná léčba vede k dlouhodobému útlumu chronického zánětu.

Crohnova nemoc

Crohnova nemoc je chronické zánětlivé onemocnění trávicího ústrojí nejasné příčiny patřící do skupiny idiopatických střevních zánětů (tzv. IBD, inflammatory bowel disease). Zánět může postihovat kteroukoliv část trávicího ústrojí a často vede k chronickým bolestem břicha, průjmům, únavě, hubnutí a podvýživě. Zánět způsobený Crohnovou nemocí může u různých lidí postihovat různé oblasti trávicího ústrojí (od ústní dutiny až po konečník), nicméně nejčastěji postihuje oblast přechodu mezi tenkým a tlustým střevem. Tento zánět se často šíří do hlubších vrstev stěny střeva a je patrný ve formě vředů. Zánět u

Crohnovy nemoci může také vést k tvorbě patologických komunikací mezi střevními kličkami anebo mezi střevem a kůží (tzv. píštěle). Crohnova nemoc má různý průběh a může přecházet od mírných až po závažné příznaky. Obvykle se tyto příznaky vyvíjejí postupně, ale někdy se objeví náhle, bez varování. Častá jsou také období, kdy nejsou žádné známky onemocnění. Podobně jako u ulcerózní kolitidy může být i Crohnova nemoc spojena se zánětem jiných orgánů, jakými jsou záněty očí, kloubů, jater, žlučvodů a kůže. Často u ní bývá přítomna chudokrevnost z nedostatku železa. Někdy může Crohnova nemoc vést k život ohrožujícím komplikacím, jakými jsou zúžení až neprůchodnost střeva, hluboká žilní trombóza, plicní embolie nebo tvorba zánětlivého ložiska v dutině břišní či v oblasti konečníku.

I když Crohnovu nemoc nelze vyléčit, lze jí dobře kontrolovat pomocí speciálních léků. Správná léčba může výrazně snížit příznaky Crohnovy nemoci a může dokonce přinést dlouhodobé zklidnění zánětu (tzv. remise).

Rozdíly mezi ulcerózní kolitidou a Crohnovou nemocí

- Crohnova nemoc postihuje jakoukoliv část trávicího traktu, neomezuje se pouze na tlusté střevo.
- Crohnova nemoc i ulcerózní kolitida se léčí podobnými léky, často je metodou volby i operační řešení. Operace je však mnohem častěji nutná u pacientů s Crohnovou nemocí.
- U Crohnovy nemoci se střídají ve střevě části postižené zánětem s částmi zdravými. U ulcerózní kolitidy je postižení střeva vcelku.
- Průjem u Crohnovy nemoci je obvykle bez příměsi krve a hlenu.
- Crohnova nemoc je na rozdíl od ulcerózní kolitidy často spojena se vznikem píštělí.